

Seminari *Innovació i reptes socials a Catalunya*

Palau Macaya

Secretari d'Universitats i Recerca,
Director de l'Àrea Social de la Fundació "La Caixa"
Senyores i senyors,
Excusa President,

Ara fa quinze dies, sir Max Hastings, reconegut periodista i historiador britànic, signava un contundent article al *Financial Times* retraient el comportament pusil·lànim per part dels tories davant de l'apocalíptica ofensiva euròfoba al Regne Unit: si avui el país es veia abocat al desastre i la irracionalitat, era en bona mesura per la seva deixadesa culpable, per la seva abúlia a l'hora de combatre l'engany. Què podria dir avui a casa nostra?

La crítica d'Hastings compta amb una especial rellevància per qui ho diu —un històric del conservadorisme britànic—, per com ho diu i per on ho diu. I, malgrat tot, el seu crit d'alarma resulta excepcional...

Excepcional perquè no és senzill aixecar la veu davant dels propis per denunciar la nuesa de certs argumentaris, per anar a la contra de certs consensos més basats en la ignorància i l'autosatisfacció que no en el coneixement i la crítica honesta. De nou, d'això també en sabem.

El document que avui presentem pren aquest compromís per posar sobre la taula com l'actual societat del coneixement i de la quarta revolució econòmica-industrial no és avui ja garant de benestar i cohesió social per a tots els seus integrants.

«La transformació de les nostres societats és de tal magnitud que ja no n'hi ha prou amb substituir les velles polítges de l'ascensor social, o en fiar-ho tot a la capacitat d'arrossegament dels nostres centres

d'excel·lència en recerca i transferència i del nostre teixit industrial i universitari.»

L'imperi britànic del segle XIX o la Catalunya de 1992 només serveixen com a refugi per a nostàlgics. Els aprenentatges del passat poden servir-nos com analogies, poden ajudar-nos a entendre processos en marxa... però ni és possible amagar-s'hi a l'espera que escampi, ni assumiran responsabilitats o prendran decisions per nosaltres. Enyoro les decisions informades.

Avui el futur es conjuga amb noves coordenades bastides a partir d'una aposta clara i contundent per la innovació, el coneixement, la cooperació, la formació, la inclusió... ¡Quins grans conceptes!

Però és que el problema no rau en els conceptes, llocs comuns, sobre això ens posaríem ràpidament d'acord. El problema és com activar-los, com fer-los reals i dinàmics.

Siguem clars: el millor exemple sempre és el conjugat en primera persona i això ens interpel·la directament a la societat en general i, en particular, a les institucions avui aquí representades.

Per això, m'agradaria que tots plegats entenguéssim aquesta Agenda d'innovació social a Catalunya 2019-2021 com una prescripció. No és una carta als Reis —ja som prou grans com per creure en contes de fades—, sinó un full de ruta per la ciutadania d'avui, pel país de demà.

«L'Agenda vol ser un punt de partida, una iniciativa que sincronitza Catalunya amb d'altres societats del nostre entorn enfrontades a reptes similars, un diagnòstic local i conjuntural de problemàtiques globals i globalitzades.»

Perquè, com recordava recentment la primera ministra islandesa Katrin Jakobsdottir, si tot està vinculat, encara ho estan més les amenaces. En paraules seves “els drets humans, la justícia social i la igualtat de gènere estan intrínsecament connectats amb la lluita contra el canvi climàtic”, perquè aquest “afecta més els pobres que els rics, els desfavorits més que els privilegiats, i a les dones de manera diferent que als homes”.

Diguem-ho de manera diferent, res ha de ser aliè a la justícia social si realment volem garantir el benestar i la cohesió de la nostra ciutadania. Res ha de ser aliè a la innovació, de l'educació i la formació fins la recerca, del canvi climàtic i els drets humans fins l'equitat.

Ara que ja ho tenim agendat, si us plau, mans a la feina.

Moltes gràcies,

Josep A. Planell